

ชื่อวิทยานิพนธ์ : ศึกษาประเพณีการทำบุญแจกข้าวของชาวพุทธในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย

ผู้วิจัย : พระมหานพรัตน์ นวรัตน์ (ทรานุกร)

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระครูจิรธรรมธัช, ดร.

: ดร.อติเทพ ผาทา

วันสำเร็จการศึกษา : ๒ เมษายน ๒๕๕๘

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มุ่งหมายเพื่อศึกษาประเพณีบุญแจกข้าวของชาวพุทธในเขตเทศบาลเมืองหนองคายโดยมีวัตถุประสงค์ ๓ ประการคือ ๓ ประการ คือ (๑) เพื่อศึกษาแนวคิดเรื่องประเพณีการทำบุญอุทิศส่วนบุญกุศลที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาทและประเพณีบุญแจกข้าวของชาวพุทธในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย(๒) เพื่อศึกษาหลักธรรมที่ปรากฏในประเพณีการทำบุญแจกข้าวของชาวพุทธในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย (๓) เพื่อศึกษาความเชื่อประเพณีการทำบุญแจกข้าวของชาวพุทธในเขตเทศบาลเมืองหนองคายในฐานะที่เป็นสื่อสอนธรรม

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า

การทำบุญอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลหรือการแจกข้าวในทางพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในพระไตรปิฎกนั้นมีพัฒนาการมาจากแนวความเชื่อเรื่องการอุทิศส่วนบุญในศาสนาพราหมณ์โดยเฉพาะในพิธีศราทซึ่งเราก็คงจะเรียกกว่านั้นเป็นการทำบุญอุทิศให้กับผู้ตาย เมื่อพระพุทธศาสนาเกิดขึ้นพระพุทธศาสนาก็ได้ปรับปรุงแนวคิดดังกล่าวจากการทำบุญให้พระเจ้าก็เปลี่ยนมาเป็นการฝึกฝนบุคคลให้รู้จักการให้ทาน รักษาศีลและเจริญภาวนาแทน โดยเฉพาะการอุทิศนี้มุ่งไปที่การให้บุญแก่ผู้ตาย

การทำบุญอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลของชาวพุทธในเขตเทศบาลเมืองหนองคายได้เปลี่ยนชื่อตามวัฒนธรรมของชาวอีสานเรียกว่าการทำบุญแจกข้าว โดยมีแนวคิด หลักธรรมปรากฏในพิธีกรรมอยู่หลายประการ ได้แก่ คำสอนเรื่องความกตัญญู เรื่องไตรสิกขา หรือเรื่องความสามัคคี เป็นต้น

การทำบุญแจกข้าว ของชาวพุทธในเขตเทศบาลเมืองหนองคายสามารถนำมาเป็นสื่อสอนธรรมได้ ๓ ประการคือ ด้านการศึกษา คือสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดการศึกษา ด้านสังคม คือสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้คนมีความสามัคคีและเร่งเร้าในการสร้างคุณธรรม ด้านจิตใจ คือสนับสนุนให้ผู้คนเห็นคุณค่าของการพัฒนาจิตใจได้

Thesis Title : A Study on the Boon Jeak Khaow Ceremony (Merit Transference Ceremony) in Muang District, Nongkhai Province

Researcher : Phramaha Noppharat Navaratano (Tharanukorn)

Degree : Master of Arts (Buddhist Studies)

Thesis Supervisory Committee

: Phrakrujiradhammathad, Ph.D.

: Dr. Athithep Phatha, Pali IV, B.A. M.A., Ph.D.

Date of Graduation : 2 April 2015

ABSTRACT

This thesis aims to study traditional merit distributed objects Buddhists in Nong Khai, with 3 objectives are three factors: (1) to study the concept of tradition to fulfill merit that appears in Book Theravada tradition favors deal. belongings Buddhists in Nong Khai (2) to study the principles contained in the tradition of philanthropy merits distributed objects Buddhists in Nong Khai (3) the strong tradition of philanthropy distributed objects Buddhists in Nong Khai. As the media teach theology.

To fulfill the distribution of rice in favor of charity or religious depicted in the Scriptures is developed from the belief in the dedication of merit in Brahmanism, especially over the festival at the end of the tenth lunar month, which we might call. it is a way that is devoted to the deceased. Buddhism Buddhism happens when you update the concept of philanthropy that God was changed into the trained person known to eat. Precepts and meditation instead The dedication is intended to give merit to the dead.

To fulfill merit of Buddhist art in the municipality was renamed the culture of the East called philanthropy rice deal with the principles stated in the ritual are several factors, including the doctrine of piety. The threefold Or of Freemasonry, etc.

Philanthropy rice distribution Buddhist art in the municipality can be justified as a medium to teach the 3 kinds of educational, social, psychological, etc., which can be used as a framework for the development of life and society.